

BIBLIÁNK

♣ A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT HÍRLEVELE ♣

XXV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 2025. DECEMBER

Tartalom:

Köszöntés az Olvasónak • Új kiadványaink • „Olyanná teszi pusztaságát, mint az Úr kertje” – Ökumenikus konferencia Pannonhalmán • Martin Buber és Franz Rosenzweig bibliafordítása • Albert Schweitzer, a Biblia kutatója • Ötvenéves az Új fordítású Biblia • Patmos-kutatás a Biblia használatáról Magyarországon • Korábbi adománygyűjtő akciónkról • Bibliaismereti játékunkról • Új adománygyűjtő akciónk: siket testvéreink Bibliája – Isten igéje jelyelven • Bibliahírek a nagyvilágból

**Új adománygyűjtő akciónk:
a jelyelvi bibliafordítás támogatása**

„Várom...”

Közös hitvallásunk adventi csattanója

Ebben az esztendőben gyakran emlegettük az éppen 1700 éves Niceai hitvallást. Ugyanakkor ritkán használjuk, mert hosszabb, mint a megszokott Apostoli hitvallás, és hát miért éppen a hitvallásra jutna időnk „ebben a rohanó világban”? Pedig a Niceanum amennyivel hosszabb, annyiival többet is mond el hitünk gazdag tartalmából. Többek között Krisztus kettős természetéről, a Szentlélek munkájáról, az egyház küldetéséről. Különösen is izgalmas az utolsó mondat, ahol a „hiszem” és a „vallom” igék után megszólal az élő reménység hangja: „Várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet.” Ezzel a záróakkorddal sajátos adventi kicsengést is kap a hitvallás. A Szentírás tele van adventi emberekkel. Számomra, aki immár

75. karácsonyára készülhet az idén, különösen is sokat jelent az idős Simeon, akiről ezt olvassuk: „várta Izráel vigasztalását, és a Szentlélek volt rajta.” (Lk 2,25) Ha tovább olvassuk az evangéliumot, kiderül, hogy nem hiába várt, mert öregedő szemmel is megláthatta a várva-várt Szabadítót. Kevesebb mi se érijük be 2025 karácsonyán. Ahogyan Visky András szellemenesen megfogalmazza legújabb regényében: „A legjobb védekezés a feltámadás”. Minden reményvesztett rezignációval és depresszióval szemben a leghatásosabb védekezés a feltámadás és az örök élet evangéliuma, amely elérhető számunkra is a Biblia bölcsőjében ránk váró betlehemi Gyermekekben, aki győztes Úrként készül visszatérni hozzánk és értünk.

Adventus Domini – az Úr érkezése! Ezt várjuk, és Vele a holtak feltámadását és az örök életet. Vajon tényleg ezt, tényleg Őt várom?!

Rembrandt: Simeon és Anna

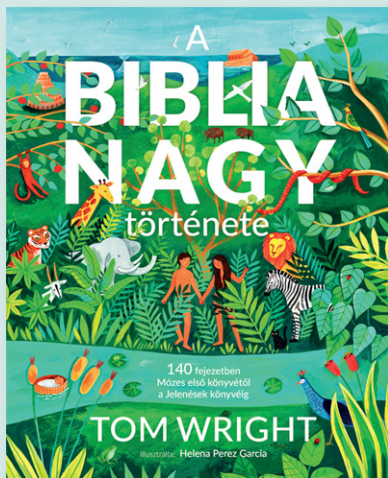
Gáncs Péter,

az MBTA elnöke, ny. evangélikus püspök

TOM WRIGHT – HELENA PEREZ GARCIA

A Biblia nagy története

140 fejezetben Mózes első könyvétől a Jelenések könyvéig

Tom Wright, a népszerű angol teológus ebben a könyvében a gyermekek nyelvén mondja el a Biblia nagy történetét 140 fejezetben. A kötetben az Ó- és az Újszövetség olyan részei is helyet kaptak, amelyek más, hasonló kiadványokban nem szerepelnek, hogy a lehető legátfogóbb képet adja a Szentírásról. A szerző célja, hogy segítsen a gyermekeknek megérteni, hogy az egyes történetek hogyan kapcsolódnak össze egyetlen nagy örömhírré, és később szívesen és felkészülten olvassák majd a teljes Bibliát. Helena Perez Garcia harmonikus és eleven illusztrációi segítik az olvasottak elmélyítését. A könyvet 8 éves kortól ajánljuk, önálló olvasásra éppúgy, mint beszélgetésre vagy áhítatra, ott-hon vagy a gyülekezetben.

TOM WRIGHT – HELENA PEREZ GARCIA

A legelső karácsony

A Biblia nagy története

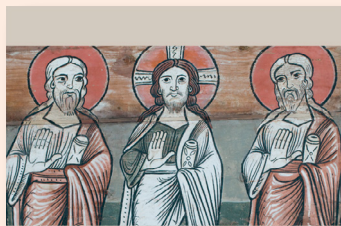

A legelső karácsony, Jézus Krisztus születésének története Tom Wright elbeszélésében és Helena Perez Garcia gyönyörű illusztrációi segítségével elevenedik meg a kis olvasók számára. Csatlakozz a csodálkozó pásztorokhoz, szegődj a csillagot követő bölcsek mellé, osztozz te is Mária és József örömeiben a jászolba fektetett újszülött Király előtt! A szerző ebben a gyerekeknek szóló karácsonyi könyvében is szem előtt tartja a Biblia nagy történetét (lásd a fenti ajánlót), és rámutat arra, hogy Isten Ószövetségben tett ígéretei hogyan teljesültek be Jézus születésekor.

KUSTÁR ZOLTÁN

Bevezetés az Ószövetség irodalmába

Az Ószövetség könyveinek előállása, tanítása és keresztyén üzenete

KUSTÁR ZOLTÁN

BEVEZETÉS AZ ÓSZÖVETSÉG IRODALMÁBA

AZ ÓSZÖVETSÉG KÖNYVEINEK ELŐÁLLÁSA,
TANÍTÁSA ÉS KERESZTYÉN ÜZENETE

Kustár Zoltán a keresztyén ószövetségi kánon sorrendjét követve ismerteti a bibliai könyveket, elsőrenden azokat az olvasókat tartva szem előtt, akik érdeklődő egyháztagnaként keresztyén hitismeretük gyarapítására veszik kézbe a könyvet, illetve egyházi hivatásra készülve tankönyvként használják. A szerző amellett, hogy nagy alapos-sággal tárgyalja az ószövetségi könyvek előállításának összetett folyamatát és történeti szituációját, nagy hangsúlyt fektet arra is, hogy kibontsa az egyes könyvek teológiai üzenetét. Minden könyv bemutatását egy olyan fejezettel zárja, amelyben az adott könyv kapcsán felmutatja az Ószövetség és az Újszövetség teológiai összefüggéseit és irodalmi kapcsolatát.

SZERKESZTETTE
KISFALUDY ZSÓFIA

Re men TÖVÍ S

KORTÁRS KERESZTYÉN
VERSANTOLÓGIA

KISFALUDY ZSÓFIA (SZERK.)

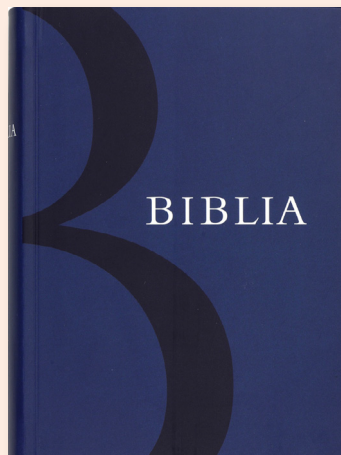
Reménytövis

Kortárs keresztyén versantológia

Bár nem szigorú értelemben vett „bibliai kiadvány”, mégis fontos szerepe lehet a bibliaolvasók mindennapjaiban és a keresztyén istentiszteleteken. Százharminc kortárs magyar költőtől közel háromszáz „istenes” vers olvasható tematikus fejezetekbe rendezve ebben a kötetben, Kisfaludy Zsófia válogatásában.

Biblia (RÚF 2014) közép méret, flexibilis

Új, flexibilis borítójú kiadásban kapható a teljes Szentírás, a közkedvelt paperback kiadáshoz hasonló kedvező áron, ugyanakkor tartósabb kivitelben.

„Olyanná teszi pusztaságát, mint az Úr kertje” Ökumenikus konferencia Pannonhalmán

A pannonhalmi apátság a magyar kereszténység bölcsője, az itt élő bencés közösség a hazai ökumenikus együttműködés katalizátora. Emlékezzünk az 1991-ben megjelent könyv szimbolikus címére: „Szívárványhíd Pannonhalmra és Debrecen között”. Szent Márton hegyén az idei őszön immár ötödik alkalommal került megrendezésre nagyszabású nemzetközi ökumenikus konferencia, amelyen Pecsuk Ottó főtítkárral együtt magam is részt vehettem. A főtéma ezúttal a kert bibliai képének ökumenikus üzenete volt az Édentől kezdve a Gecsemánén és a sírkerten át egészen a Jelenések könyvéig. A bátorító bibliai mottó Ézsaiás próféta könyvéből szólalt meg: „Olyanná teszi pusztaságát, mint az Úr kertje.” (Ézs 51,3)

Rys bíboros, Lodz püspöke

Erik Varden

A gazdag tartalom kibontásában, másokkal együtt segítségünkre voltak a református és a lutheránus világszövetség főtítkárai, egy katolikus bíboros és egy ortodox metropolita is. Az előadók egyetértettek abban, hogy az ökumené színes kertjében, akár csak a kolostorkertekben, sokféle gyógynövény fér meg békésen egymás mellett. Hasonlóképpen, a Szentírásban is polifon harmóniában egészítik ki egymást a különböző tereméstörténetek, vagy éppen a négy evangélium többszólamú tanúságtétele. A lényeg, hogy a közös centrumra figyeljünk. Ahogyan erre a norvég dominikánus szerzetes, Trondheim püspöke, Erik Varden rámutatott előadásában: „koncentráljunk a kútra,

Anne Burghardt

a kert forrására, s akkor elsimulnak a kisebb-nagyobb ellentétek, felülemelkedhetünk a vak-ságunkon, a rosszindulatunkon, ami letérít az egység felé vezető útról. Ha ott vagyunk, ahol Krisztus van, akkor ő segít, s így mi is kertté

válunk, amelyet ő őriz és művel az ő céljaira.”

A Magyar Kurír helyszíni tudósításának címében frappánsan így sum-mázta a konferencia lelkesítő és mozgósító üzenetét: „*Akad még dolgunk az ajándékul kapott kertben*”. Többek között idetartozik például az ökumenikus bibliafordítás ügye is, ami informális beszélgetésekben előkerült a konferencia ebédszünetében. Ne feledjük, hogy bencés testvéreinknek a bibliafordítás területén is hálásak lehetünk. Gondoljunk csak az először még az ötvenes évek elején kiadott, napjainkban is használt és népszerű Békés-Dalos fordításra, vagy a közelmúltban megjelent nagyszerű Újszövetség- és Zsoltárok-fordításra, amit Simon Tamás László bencés tudós szerzetesnek köszönhetünk.

Reméljük, hogy egyre inkább kiteljesedő közös munka vár még ránk az ökumené és bibliamisszió kertjében. Kérem olvasóinkat is, hogy imádkozzunk érte!

Gáncs Péter

Najla Kassab
libanoni református
lelkész

Martin Buber bécsi születésű, de Lengyelországból származó zsidó vallásfilozófus volt. Tehetőős szülők gyermekeként a galíciai Lembergben jiddis anyanyelvvel, de háromnyelvű környezetben nevelkedett. Korán kitűnt nyelvtelenségével, valamint irodalmi és filozófiai érdeklődésével. Bécsi tartózkodása során személyes kapcsolatba került Theodor Herzl-lel, aki megnyerte a cionista mozgalomnak. A német kultúra iránti elkötelezettsége miatt azonban csak a nemzetiszocialisták hatalomra kerülését követően, 1938-ban telepedett le Jeruzsálemben. Életében és műveiben szenvedélyesen kereste a párbeszéd lehetőségét Istennel és embertársaival, valamint a főbb világvallások képviselőivel. Fő művének az 1923-ban megjelent *Ich und Du* (Én és Te) című könyvét tekintette, amelyben az interperszonalitás, vagyis az egyének közötti kapcsolat, a „köztes tér” szószólója lett.

A bibliafordítás gondolata egy újonnan alakult könyvkiadó felkérésével kezdődött. „1925 májusában Martin Buber levelet kapott egy Lambert Schneider nevű berlini fiatalembertől. Kiadóként mutatkozott be, aki épp publikálási tevékenysége küszöbén áll, s kiadói karrierjét nem kisebb művel akarta megkezdeni, mint a Biblia. (...) Lambert Schneider meggyőződése szerint szükség van egy könnyen kezelhető, méltó megjelenésű bibliakiadásra, amely azok számára is elérhető, akik nem bővelkednek anyagiakban.” (Gerhard Wehr: *Martin Buber. Leben, Werk, Wirkung. Zürich, 181–182. o.*) Ezt követően vette kezdetét

Martin Buber

Buber és Franz Rosenzweig filozófus közös bibliafordítása. Azt a célt tűzték ki, hogy az eredeti héberhez szó szerinti ragaszkodva a héber szöveg teljes jelentésének gazdagságát közvetítse a fordítás. A közös munka az ószövetségi könyvek ütemes megjelentetésével Rosenzweig 1929-es haláláig folytatódott, azt követően pedig Buber egyedül folytatta a munkát. 1938-ig a tervezett 20 kötetből 15 jelent meg. A zsidó származású kiadók és szerzők németországi ellehetetlenülését követően a munka akadozott, így a teljes fordítás csak a világháborút követően zárult le, és a Jakob Hegner kiadónál 4 kötetben jelent meg. A fordítás népszerűsége és elismertsége vetekszik

Franz Rosenzweig

Moses Mendelsohn Tóra-fordításával, és példaként szolgált további hasonló vállalkozásoknak, többek között André Chouraqui francia nyelvű fordításának, amely a múlt század 70-es éveiben 22 kötetben jelent meg. Nehéz egy német nyelvű fordítás kvalitásait magyarul érzékeltetni, de álljon itt példaként néhány vers Mózes első könyvéből:

„Im Anfang schuf Gott den Himmel und die Erde. Die Erde aber war Irrsal und Wirrsal. Finsternis über Urwirbels Antlitz. Braus Gottes schwingend über dem Antlitz der Wasser. Gott sprach: Licht werde! Licht ward.”

„Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld még kietlen és pusztta volt, a mélység fölött sötétség volt, de Isten Lelke lebegett a vizek fölött. Akkor ezt mondta Isten: Legyen világosság! És lett világosság.” (RÚF 2014)

A teljes Buber-Rosenzweig Biblia itt olvasható: <https://bibel.github.io/Buber-Rosenzweig/index.html>

A szöveg akkor élvezhető igazán, ha fennhangon olvassa valaki. Abba a korba röpti vissza az olvasót, amikor az olvasás még felolvasás is volt, s így különös hangsúlyt kap a szöveg zeneisége.

Zsugyel János

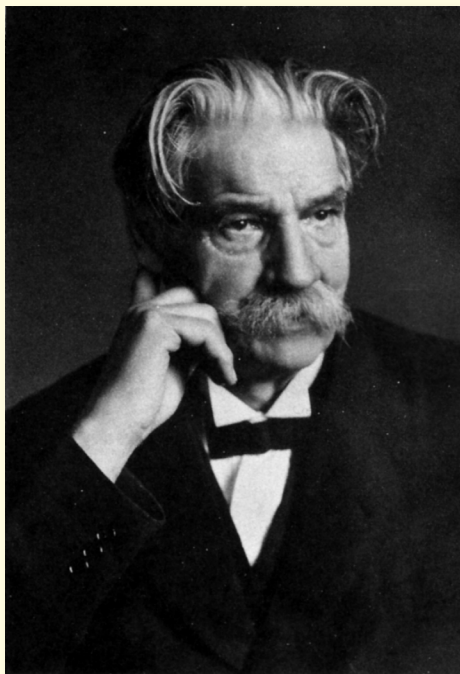
23. ZSOLTÁR:

Ein Harfenlied Dawids. ER ist mein Hirt, mir mangelts nicht. Auf Grastriften lagert er mich, zu Wassern der Ruh führt er mich. Die Seele mir bringt er zurück, er leitet mich in wahrhaftigen Gleisen um seines Namens willen. Auch wenn ich gehn muß durch die Todschattenschlucht, fürchte ich nicht Böses, denn du bist bei mir, dein Stab, deine Stütze - die trösten mich. Du rüstest den Tisch mir meinen Drängern zugegen, streichst das Haupt mir mit Öl, mein Kelch ist Genügen. Nur Gutes und Holdes verfolgen mich nun alle Tage meines Lebens, ich kehre zurück zu DEINEM Haus für die Länge der Tage.

Dávid zsoltára. Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm. Füves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüdíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért. Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvigasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára.

Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam. Bizony, jószágod és szereteted kísér életem minden napján, és az Úr házában lakom egész életemben.

2025-ben ünnepeltük Albert Schweitzer (1875–1965) születésének 150. és halálának 60. évfordulóját. A nagy humanista, orgonaművész és zenetörténész, az afrikai őserdőben bennszülötteket gyógyító „fehér doktor” és az atomfegyverkezés ellen felszólaló Nobel-békedíjas pacifista mindenkinek ismerős, de arról kevesebben tudnak, hogy Schweitzer valójában tudós Újszövetség-kutató is volt, aki mély nyomot hagyott a 20. századi teológiában. Az ő nevéhez fűződik az eszkatológia, vagyis az utolsó időkről szóló bibliai tanítás középpontba állítása.

Albert Schweitzer

Főműve, *A Jézus-kutatás története* (1906) alapvetően átalakította a bibliai tudományokat azáltal, hogy Jézust az 1. századi zsidó apokaliptikus világkép tükrében kísérelte meg értelmezni. Feldolgozta, értékelte és elutasította a 18–19. században, az ún. „teológiai liberalizmus” jegyében megírt Jézus-életrajzokat, amelyek Jézusban csak és kizárólag etikai tanítót láttak. Rámutatott, hogy a korábbi Újszövetség-tudósok a saját értékrendjüket és személyiségüket vetítették ki Jézusra, és saját koruk és problémáik kivetülését látták benne. Schweitzer szerint ez történetietlen és az evangéliumok Jézusától idegen rekonstrukciókat eredményezett. Szerinte Jézust csak a saját 1. századi zsidó környezetében lehet helyesen értelmezni, mégpedig úgy, hogy elfogadjuk, elsősorban Isten országának közeli eljövetelet hirdette. Ez azonban azt is jelentette, hogy miközben Jézus abban reménykedett, hogy szolgálata és igehirdetése eredményeképp eljön a világvége, halálakor, a kereszten ebben csalódnia kellett. Schweitzer szerint Jézus olyan próféta volt, akinek eszkatológiai reményei kudarcot vallottak. Hogy a keresztyénség mégis életben maradt, sőt világvallásként meghódította a római birodalmat és azóta is milliárdok hitének alapja, azt Schweitzer azzal magyarázta, hogy Jézus személyisége és megragadó etikai víziója továbbra is inspirálóan hat mindenkire, aki kapcsolatba kerül vele. Schweitzernak volt egy alapvetően tragikus és heroikus Jézus-képe, ami vélhetően szerepet játszott abban is, hogy 30 évesen felhagyjon

ígéretes és sikeres akadémiai tudósi pályájával, és elvégezve az orvosi egyetemet elvonuljon az afrikai őserdőbe, hogy a gyakorlatba is átültesse azt, amit a Krisztus-hit és Krisztus-követés lényegeként felismert, „az élet tiszteletét”.

A bibliatudós Albert Schweitzer jelentősége abban áll, hogy kíméletlen őszinteséggel vizsgálta az evangéliumok Jézusát (majd későbbi műveiben Pál apostolt is), és amikor tudományos felismerései megrendítették lelkész apjától örökölt evangélikus hitét, a saját életében is levonta a szükséges következtetést. Az általa kudarcos, de heroikus Messiásnak tartott

Jézus nevében igyekezett elkötelezett, önmegtagadó és radikálisan etikus életet élni. Karl Barth egy anekdota szerint egyszer megkérdezte tőle, hogy egy ilyen jó ember hogyan tud ilyen rossz teológus lenni. Schweitzer valóban nem volt a mai fogalmaink szerint „igazhitű” vagy hitvallásos keresztyén. Egyesek még a keresztyén jelzőt is megvonják tőle. Ugyanakkor az életét Jézus Krisztus követésére és a felebarátai iránti szeretetre tette fel, és ezzel kényelmetlen tükröt tart sok, magát igazhitűnek tartó keresztyén elé.

Pecsuk Ottó

Az 1975-ben megjelent Új fordítású Biblia a magyarországi protestáns egyházak hitéletének kiemelkedő lelki, szellemi és kulturális örökségévé vált. A korábbi bibliafordítások között kétség nélkül a legjelentősebb és legtekintélyesebb a református esperes Károlyi Gáspár fordítása volt, amely először 1590-ben jelent meg az észak-magyarországi Vízolyban. Ez a fordítás az évszázadok során számtalan átdolgozáson, revízióon esett át. Az utolsó jelentős revízió a 19. század végén történt, és a Brit és Külföldi Bibliatársulat megbízása alapján egy protestáns teológusokból álló bizottságnak köszönhetjük. Ez a mélyreható, szinte már önálló bibliafordításnak is tekinthető revízió 1908-ban jelent meg. A magyarországi református egyház ezt a szöveget használta a 20. században – az 1975-ben megjelent új fordítás mellett.

Az 1908-as revízióról már a megjelenése idején viták folytak. Egyesek azt kifogásolták, hogy túl mélyreható változtatásokat

hozott, mások azt, hogy csak félmunkát végzett, és inkább egy új bibliafordításra lett volna szükség. Az 1940-es évek végének óriási politikai változásai oda vezettek, hogy a Brit és Külföldi Bibliatársulat elhagyta Magyarországot, és a magyar Biblia kiadásának feladatát, valamint egy majdan elkészítendő új fordítás felelősségét 1949-ben a református egyházra ruházta át. A reformátusok kezdeményezésére létrejött a Magyar Bibliatanács, amelynek elsődleges feladata volt az új Károlyi-revízió koordinálása. A bizottságokban többen megfogalmazták, hogy a Károlyi-szöveg revíziója nem folytatható tovább jellegzetességeinek elvesztése nélkül. Dönteni kellett, hogy vagy érthető akkori magyar nyelven szóljon a fordítás, vagy továbbra is emlékeztessen a Károlyi-szövegre. Az újszövetségi bizottságot 1964-ben úgy alakították át, hogy a megbízása már egy új fordítás elkészítésére szolgált.

Az új bibliafordítás elvei akkor formálódtak ki, amikor a bibliafordítás

A bibliatársulatok budapesti világgyűlésének megnyitója a Kálvin téri református templomban, 1988

*Ülésezik a Bibliatársulat
szöveggondozó bizottsága*

tudománya is önállósult a nemzetközi szintén. Ennek a tudományos fejlődésnek és az azt kísérő vitáknak a lenyomata tetten érhető az ó- és újszövetségi szakbizottságok útkereséseiben. Nagy vita volt a bizottságok tagjai között az úgynevezett konkordantivitás kérdésében. Általánosságban elmondható, hogy az ószövetségi szakbizottság inkább hajlott a dinamikus ekvivalencia óvatos alkalmazására, míg az Újszövetség fordítói inkább igyekeztek megtartani a formai ekvivalenciát (közelebb maradván a szó szerintiséghez).

Az új magyar protestáns bibliafordítást jelentősen támogatta a Bibliatársulatok Világszövetsége (United Bible Societies), legfőképpen szakmai eszközökkel: konferenciák, fordítói konzultánsok bevonása, majd később nyomdagépek beszerzése. Ennek kiemelkedő állomása volt az 1970. november 10–14. között Budapesten tartott nemzetközi bibliafordítói konfe-

*Az új fordítású Biblia egyik
munkatársa, Cserhádi Sándor
professzor*

rencia, amelyen Eugene A. Nida is részt vett. Az új fordítás 1974 őszére elkészült, szövegét B. Lőrinczy Éva kandidátus, az MTA Nyelv- tudományi Intézetének osztályvezetője lektorálta. 1975 tavaszán került nyomdába a kész lenyomat, és 1975 októberében az Egyetemi Nyomda befejezte az első kiadás példányainak nyomtatását. Az új bibliafordítás létrejöttében a fordítók és a Református Sajtóosztály munka-

társai mellett elvülhetetlen érdeme volt Bartha Tibor református püspöknek.

Azóta az új fordítású Biblia két revízió ment keresztül a Magyar Bibliatársulat Szöveggondozó Bizottságának köszönhetően, 1990-ben és 2014-ben. Utóbbit, a RÚF 2014-et a református egyház zsinata az 1908-as revideált Károlyi-fordítással együtt a református istentiszteletek „hivatalos” bibliafordításaként határozta meg.

Pecsuk Ottó

Patmos-kutatás

a Biblia használatáról Magyarországon

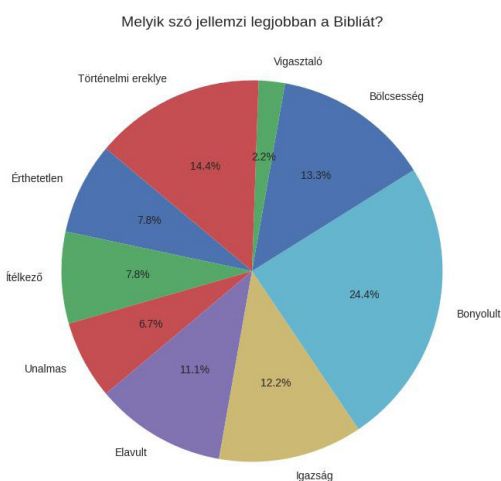

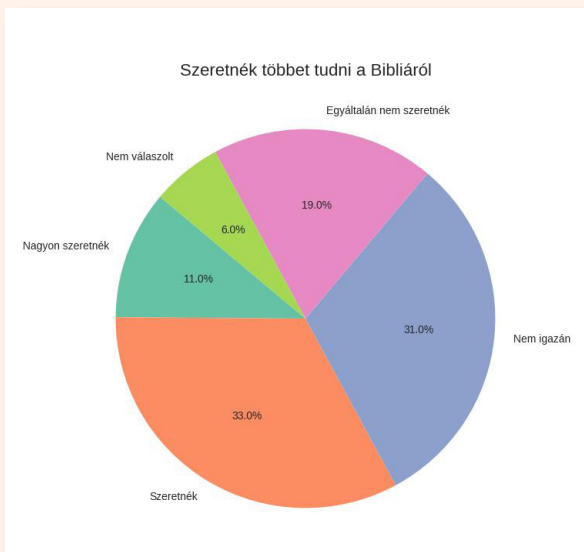
Fábri György, az ELTE oktatója, az Északi Evangélikus Egyházkerület felügyelője saját egyházsociológiai kutatásaival vetette össze a Patmos-kutatás magyarországi eredményeit a Biblia használatáról és a Bibliával kapcsolatos attitűdökről.

Az evangélikus egyháztagok között 2010-ben végzett kutatás szerint a válaszolók egyötöde sohasem olvas Bibliát, további bő négytized ritkábban, mint hetente. Rendszeres olvasónak a kérdezettek kevesebb, mint negyede számít. Az egyházas értelemben vallásosak közel negyede napi olvasó, viszont a maguk módján vallásos válaszadók között alig 4% ilyen. Azok között, akik határozottan hisznek Istenben, több mint 30% naponta-hetente többször olvasnak Bibliát, de még ebben a körben is 15% soha, 37,4% ritkábban, mint hetente. Ugyanakkor minél idősebb egyháztag valaki, annál sűrűbben találkozik a Szentírással.

Egy 2015-ös országos általános kutatásban azt láttuk, hogy a teljes népességben a rendszeres olvasók közel felét a hatvan év felettiek teszik ki, míg a többi korosztály hozzávetőlegesen egyenletesen oszlik meg 12–15%-os értékekkel. A fiatalok között háromszor annyian vannak, akik egyáltalán nem ismerik a Bibliát, mint az idősek között, és kétszer annyian vannak, akik még sosem olvastak bele. A megkérdezettek háromnegyede soha vagy szinte soha nem veszi a kezébe, míg a napi-heti olvasók aránya együttesen is csak 12,8%. Ami szembetűnő, hogy a 18–19 év közöttiek 86%-a lényegében nem olvassa a Bibliát.

Az evangélikus középiskolák diákjai karakteres véleményt fogalmaztak meg a körükben végzett 2017-es és 2023-as felmérésben. Az egyházasan vallásos megkérdezettek több mint háromnegyede „inkább egyetért”, egyharmaduk pedig „tökéletesen egyetért” azzal az állásponttal, hogy „a Biblia mély igazságot tartalmaz, amely csak személyes kereséssel tárul fel”. Jelentősen kisebb, négytizedes a maguk módján

vallásosok között ez az arány, de a nem vallásos diákok tizede sem gondolja így. A Biblia üzeneteit leginkább az evangélikus diákok tartják ma is fontosnak (56%), míg a református diákok 51%-a, a katolikus diákok 48%-a gondolja így.

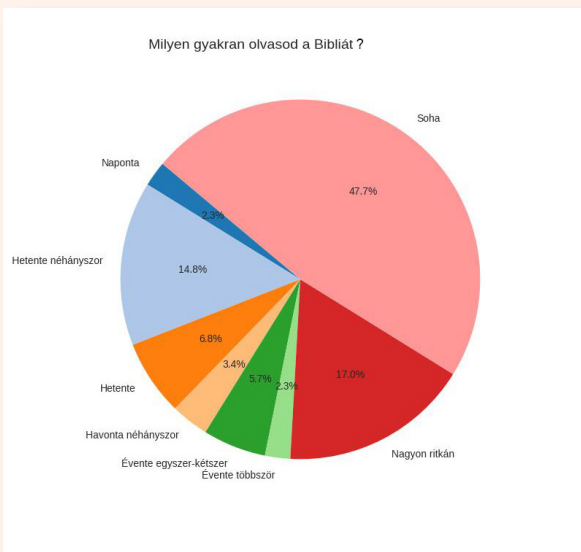
A Brit és Külföldi Bibliatársulat és a Gallup Patmos-kutatása szerint a magyar bibliahasználat (19%) klaszterátlag (vagyis a környező, Kelet-közép európai országok) 16% fölött van, míg azoknak az aránya, akik sosem használtak Bibliát (41%), klaszterátlag

(48%) alatti. Ennek a kutatásnak az adatai tendenciájukban igazolták a hazai kutatásokat: a legalább havonta Bibliát olvasók aránya 2025-ben a Patmos-felmérésben a minta 20%-a, a hazai országos mintán 2015-ben 22,3%, a nagyon ritkán olvasóké pedig 77%, illetve 75%.

A Patmos-kutatás a missziós erőre is rákérdez: eszerint a Bibliát legalább havonta olvasók ötöde teljesen magabiztos abban, hogy képes továbbadni a Szentírás üzenetét. A mai életnek szóló üzenetét érvényesnek tartja a legalább havonta olvasók 85%-a és a templomba járók 86,98%-a. Mégis, általánosan jellemző attitűd körükben is az, hogy „a vallási meggyőződést mindenki inkább tartsa meg magának.” A keresztények közel fele, és a bibliaolvasók hasonló aránya érzi magát távol a missziói parancstól.

Fábi György

A kördiagramok a 18–29 éves megkérdezettek („a fiatalok”) válaszait mutatják

Korábbi adománygyűjtő akciónkról: nagy betűs Újszövetség-kiadás támogatása

Májusi hírlevelünkben egy, a gyengénlátókat és az idősebbeket segítő kiadványhoz való hozzájárulásra hívtuk fel támogatóinkat. 2025. október közepéig 970 ezer forint támogatás gyűlt össze erre a célra, ami a könyv létrehozásának költségeihez jelentős hozzájárulás. Köszönjük támogatóink segítségét! A kiadvány megjelenéséről és missziói felhasználásáról beszámolunk következő hírlevelünkben.

Bibliaismereti játékunkról

Lezajlott 21. online bibliaismereti játékunk *Zsoltárokkal Isten felé* címmel, amelynek központi témája a zarándokénekek (Zsolt 120–134) voltak. Az öt héten keresztül tartó vetélkedőnk résztvevőinek száma meghaladta a négyszázat.

Új adománygyűjtő akciónk: a jelnyelvi bibliafordítás támogatása

Idén tíz éve folyik Magyarországon a jelnyelvi bibliafordítás a Magyar Bibliatársulat és a Baptista Egyház együttműködésében. Eredetileg azt tűztük ki célul, hogy a legnagyobb nyelvi kisebbség, a siketek számára is élővé és érthetővé tegyük Isten igéjét, és lefordítsuk a teljes Újszövetséget. A 2015 óta eltelt tíz évben lefordítottuk Márk evangéliumát, az Apostolok Cselekedeteinek több fejezetét és az evangéliumokból azokat a fontos történeteket és tanításokat, amelyek Márk evangéliumában nem szerepelnek, de elengedhetetlenül fontosak hitünk gyakorlásához. Az elkészült videók megtekinthetők a Magyar Bibliatársulat és a Baptista Egyház honlapján is: <http://baptistamedia.hu/jelnyelvi-biblia/#/>. Az elmúlt tíz évben a program az Amerikai Bibliatársulat anyagi támogatását élvezte, de 2025-től a fordítói munka háttérét hazai forrásból kell biztosítanunk. Ebben kérjük támogatóink segítségét! Támogatását az alábbi számlaszámra küldje: 11714006-20267306

Kérdéseit, javaslatait e-mailben az info@bibliatarsulat.hu címen vagy telefonon a (06 30) 2061388-as számon várjuk.

MONGÓLIA

Tavasszal a Mongol Bibliatársulat kiadta az új fordítású mongol Ószövetséget. Ez az első olyan Ószövetség-fordítás, amelyet egy teljes egészében mongol csapat készített az eredeti bibliai nyelvekből. Az Újszövetségből is 17 könyv már digitálisan elérhető, és remélik, hogy még ebben az évben befejezik. Mongóliában a tibeti buddhizmus az uralkodó vallás. Azonban az 1990-es évektől a keresztyénség növekedésnek indult, és a fiatal mongol egyház ma is gyarapodik. Ebben döntő szerepe van a pontos és jól érthető bibliafordításnak.

TANZÁNIA

Június 8-án ünnepelte a Tanzániai Bibliatársulat az első teljes kikagulu nyelvű Biblia kiadását. A kikagulut 420 ezren beszélik, és 60 százalékuk keresztyén vallású. Az országban több mint 120 különböző bennszülött nyelvet használnak. A Bibliatársulat dolgozik a Biblia kifipa nyelvre való fordításán is. Tanzániában az e nyelvet beszélők körében van jelen legerőteljesebben az okkultizmus. A fordítóknak az a reménysége, hogy ha ezekhez az emberekhez a szívük nyelvén fog szólni a Biblia, akkor megsabadulnak ebből a megkötöttségből.

MAGYARORSZÁG

A Patmos-kutatás szerinti (13. oldal) 2. klaszter országainak bibliatársulatai vettek részt azon a műhelykonferencián, amelyet 2025. november 10–13. között Vácott tartottunk, a váci katolikus egyházmegye Althann Házában. A kutatás eddigi tapasztalatait beszéltük meg, és egyeztetünk a tervezett együttműködés lehetőségeiről.

Fotók: United Bible Societies, Kálvin Kiadó és Magyar Bibliatársulat
Kiadja a Magyar Bibliatársulat Alapítvány (1113 Budapest, Bocskai út 35.)
Felelős kiadó: dr. Pecsuk Ottó, a Magyar Bibliatársulat Alapítvány főtítkára
ISSN 2063-790X (nyomtatott) ISSN 2063-7918 (online)

Kövesse híreinket a bibliamisszió nemzetközi munkájáról Facebook- és Instagram-oldalunkon:
<https://www.facebook.com/bibliajarat/> és <https://www.instagram.com/bibliajarat/>
Nyomtatta és fűzte az Europrinting Nyomda Kft.